

REPORTAGE PREMIUM

Kunstenares Elvira Dik met haar doek 'Festen': „Dit staat voor een verstoord verjaardagsfeest. Ofwel onze prachtige wereld waar twee taartscheppen als twee geloven tegenover elkaar liggen en de eerste kruimels van het bord zijn gevallen.” Foto: Francois Wieringa

zo 11 okt 2015, 05:30

Kunstenares Elvira Dik exposeert in American Hotel

Verlokking met een verhaal

Bertjan ter Braak

Achter de gebakjes die de Groningse schilderes Elvira Dik uit haar palet tovert zit meer dan op het eerste gezicht lijkt. In het Amsterdamse American Hotel kan het publiek op zoek naar de dubbele (taart) bodem.

Het is de slagroom op de taart, spreekwoordelijk het extraatje dat het afmaakt. Wie bij kunstenaar Elvira Dik in het Hoogeveense atelier rondkijkt kan bijna niet om de zegswijze heen. Want zij schildert nogal eens gebak bedekt met het zuivelproduct.

Het zijn forse doeken, stillevens, in heldere kleuren: taarten dus, maar ook snoepjes of vruchten. Realistisch, dat is meteen duidelijk, maar met een heel eigen, wat patineuze inslag. „Ik mag die slagroom graag lekker dik aanzetten”, vertelt ze. „Misschien ga ik dat nog wel méér doen.”

Dik onderscheidt zich daarmee van de fijnschilders, van de Amerikaanse superrealisten als William Eggleston en Jeff Koons, hoewel ze deze laatste om zijn durf en verleidingskunst zeer waardeert. Ze werkt ook anders dan Tjalf Sparnaay, die afgelopen voorjaar een grote expositie in De Fundatie had. Aan diens precisie voegt ze een zeker expressionisme en een grotere losheid toe.

De van geboorte Assense stond al vroeg voor de keuze: musiceren of tekenen. „Ik deed het als kind al allebei graag. Mijn ouders vonden het conservatorium in Zwolle een betere, veiligere keuze dan de kunstacademie in Groningen.” Dik giechelt. „Misschien hadden ze daar wel gelijk in.”

Dus studeerde ze, „heel serieus” pijporgel en ging zich toeleggen op elektronische muziek, synthesizers. „Ik ben, nog steeds, gek op elektronica, heerlijk is het om daarmee klanken te maken.” Maar ondanks een succesvolle carrière als muzieklerares, dook het duiveltje van de twijfel bij tijd en wijle weer op. „Ik was ook blijven schilderen. Van die kleine fijnschilderijtjes. Ik merkte meer en meer hoe mijn hart naar het schilderen uit ging. Dus toen, in het jaar dat ik 45 werd, in Groningen de Klassieke Academie voor schilderkunst werd opgericht, heb ik me aangemeld. En ik wist het meteen: dit is het, dit is mijn bestemming.”

Niet dat het altijd gemakkelijk was, onderstreept Dik: „Alles wat je jezelf hebt aangeleerd, wordt weggehaald. Je moet de echte, bewezen technieken onder de knie krijgen, zoals olieverf, acryl, gouache, waterverf... Gelooft me, ik heb daar best een hopeloze fase doorgemaakt.”

In haar derde jaar moest er een keuze worden gemaakt. „Mijn hart lag bij het fijnschilderen, maar mijn docent Henk Helmantel zei 'je moet niet de zoveelste stillevenschilder worden. Je moet er iets eigens in kunnen leggen.'”

Het werden collages, bij Riny Bus. „Papier scheuren, er landschapjes van maken, ik vond het erg leuk. En ik ben er ook mee afgestudeerd.” Dik toont wat voorbeelden, die na te zijn gefotografeerd en gefotoshopt, op aluminium zijn afgedrukt. Het geeft een fraai lichteffect op de enigszins surrealistische werken.

Dik kreeg er succes mee, maar uiteindelijk was er opnieuw dat duiveltje. „Het rook niet naar verf”, verzucht ze. „Ik verlangde naar het ambacht met dat kwastje.” Maar dan wel, net zoals in de collages, een verhaal vertellen. „Er moet iets in zitten. Alleen een taart is me lang niet genoeg. Mijn inspiratie kan komen uit het nieuws, de vluchtelingenstroom uit Syrië bijvoorbeeld, of uit andere kunstvormen, films vooral.”

Zo heet een van haar doeken Portrait of a marriage, naar het verfilmde boek van Nigel Nicolson over het mislukte huwelijk van zijn ouders, Vita Sackville-West en Harold Nicolson. „Dat greep me enorm aan. En dan ga ik denken, als ik een taart schilder, hoe ziet dat er uit dan? Met een mooie helft met alle vruchten en een kapotte helft. De een krijgt alles, de ander niets. Twee taartscheppen die er een pinhoop van hebben gemaakt. Een verhaal dus, maar dat hóef je niet te kennen. Ik wil iets moois schilderen, waardoor de kijker er naartoe wordt getrokken. Om zich dan zelf dingen af te vragen.”

De expositie van Elvira Dik is tot januari te zien in het American Hotel in Amsterdam.